

**ฐานข้อมูลและการดำเนินงานที่ผ่านมาที่เกี่ยวข้องหรือสนับสนุน
การดำเนินงานตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จังหวัดสระบุรี**

หน่วยงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี

โครงการ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช : อ้อย อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี ร่วมบูรณาการ กับ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (อพ.สธ. - สอน.)

ปี พ.ศ. ที่ดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕

แนวทาง/รูปแบบการดำเนินงาน

กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร (F๑)

กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร (A๓) อนุรักษ์พันธุกรรมพืชตระกูลอ้อย (รวบรวมพันธุ์อ้อย) (F๑A๓) งบประมาณปี ๒๕๖๕ เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕ อนุรักษ์พันธุกรรมอ้อยได้มากกว่า ๑,๔๐๐ สายพันธุ์

กรอบการใช้ประโยชน์ (F๒)

๑. กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร (A๔) ศึกษาความหลากหลายอ้อยป่าในประเทศ ศึกษาและจัดทำระบบชีวโมเลกุลของอ้อย

๒. กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร (A๕) ระบุฐานข้อมูลพันธุกรรมของอ้อย

๓. กิจกรรมวางแผนทรัพยากร (A๖) วิจัยและพัฒนาพันธุ์อ้อยที่เหมาะสมกับท้องถิ่นเพื่อเพิ่มผลผลิต และคุณภาพอ้อย (F๒A๖-๑) งบประมาณปี ๒๕๖๕ เป้าหมาย มีอ้อยสายพันธุ์ใหม่ได้รับรองพันธุ์ไม่น้อยกว่า ๑ พันธุ์

กรอบการสร้างจิตสำนึก (F๓)

๑. กิจกรรมการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร (A๗) อุทยานการเรียนรู้ด้านอ้อย (การถ่ายทอดเทคโนโลยีความรู้สู่ประชาชน) เป้าหมาย ถ่ายทอดความรู้สู่ประชาชนที่สนใจไม่น้อยกว่า ๒๐๐ คน จัดทำพื้นที่แสดงตัวอย่างพันธุ์อ้อยที่น่าสนใจ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๐ สายพันธุ์ จัดทำแปลงสาธิตการ จัดทำแปลงพันธุ์อ้อยวิถีใหม่ จำนวน ๑๐ ไร่

๒. กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร (A๘) กระจายอ้อยพันธุ์ดีที่เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ จัดประชุมวิชาการนิทรรศการ ส่งเสริมอ้อยพันธุ์ดี จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ต้น

วัตถุประสงค์

เพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรมอ้อย โดยการเก็บรวบรวมเชื้อพันธุกรรมอ้อยโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และสารสนเทศต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการพัฒนาพันธุ์อ้อยพันธุ์ดีรวมทั้งส่งเสริมอ้อยพันธุ์ดีสายพันธุ์ใหม่ที่มีคุณภาพและผลผลิตสูงให้แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อย เพิ่มความสามารถในการแข่งขันและสร้างรายได้เพิ่มให้แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อย

ผลการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมการอนุรักษ์พันธุกรรมอ้อย โดยการรวบรวมเชื้อพันธุกรรมอ้อย จำนวน ๑,๔๐๐ สายพันธุ์ พร้อมปลูกแปลงแปลง ๑,๔๗๔ สายพันธุ์ ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๔ เป้าหมาย ๑,๓๐๐ สายพันธุ์ เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕ มากกว่า ๑,๔๐๐ สายพันธุ์ อยู่ระหว่างดำเนินการปลูกแปลงแปลง

๒. กิจกรรมวางแผนทรัพยากร ดำเนินการวิจัยโดย ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ภาคที่ ๑ - ๔ สามารถดำเนินกิจกรรมการวิจัยได้ทั้งหมด ๓๘ กิจกรรม และมีผลการคัดเลือกพันธุ์อ้อยลูกผสม ที่มีลักษณะที่ดี เพื่อขอเป็นพันธุ์รับรองในการส่งเสริมอ้อยพันธุ์ดีแก่เกษตรกร ได้แก่ พันธุ์ CSB ๑๑-๓๐๓, CSB๑๑-๖๑๒ และ CSB๑๑-๖๑๕

๓. กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรจัดทำพื้นที่แสดงตัวอย่างพันธุ์อ้อยที่น่าสนใจ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๐ สายพันธุ์ จัดทำแปลงสาธิตการจัดทำแปลงพันธุ์อ้อยวิถีใหม่ จำนวน ๑๐ ไร่ ปลูกอ้อย จำนวน ๗ สายพันธุ์ ได้แก่ CSB๐๑๕-๑๔๔, CSB๑๑-๖๑๕, CSB๑๔-๙๒, CSB๑๔-๑๕๔, CSB๑๔-๑๑, CSB๑๔-๓๓ และ CSB๑๔-๑๕๕ รวม ๖๐ ไร่

๔. กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๔ ส่งเสริมอ้อยพันธุ์ดี จำนวน ๔๘๔.๕๓ ตัน จำนวนเกษตรกร ๑๓๖ ราย พันธุ์อ้อยที่แจก พันธุ์ CSB๐๗-๑๙๙ เนื่องจากในปี ๒๕๖๔ ได้ประสบปัญหาการระบาดของเชื้อโควิด ๑๙ จึงทำให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยมารับพันธุ์อ้อยน้อยลง ปี ๒๕๖๕ อยู่ระหว่างดำเนินการปลูกและดูแลรักษาเพื่อแจกพันธุ์อ้อยแก่เกษตรกรชาวไร่อ้อยประจำปี ๒๕๖๕ จำนวน ๖๐ ไร่ คาดการณ์ผลผลิตรวม ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ตัน จำนวนเกษตรกร ๒๐๐ ราย

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

- ปัญหาการแพร่ระบาด โควิด ๒๐๑๙ ทำให้ไม่สามารถจัดอบรมได้
- สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมมีหิน ปัญหาด้านการนำน้ำในอ่างเก็บน้ำมาใช้ได้ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขในการดำเนินงาน

จัดอบรมออนไลน์ ให้เจ้าหน้าที่โรงงานน้ำตาล

การต่อยอดความสำเร็จของโครงการฯ

รวบรวมและอนุรักษ์เชื้อพันธุกรรมอ้อย (อ้อยป่า, อ้อยการค้า, อ้อยสายพันธุ์ต่างประเทศ) ในรูปแบบธนาคารเชื้อพันธุกรรมอ้อย เพื่อใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ในการปรับปรุงพันธุ์อ้อยสายพันธุ์ใหม่ที่มีผลผลิต และคุณภาพสูง และส่งเสริมพันธุ์อ้อยสายพันธุ์ใหม่ให้แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อย จำนวน ๕๐๐ ตัน/ปี ให้ชาวไร่อ้อยนำไปเพาะปลูกเพื่อเพิ่มผลผลิตต้นต่อไร่ นอกจากนี้ยังมีผลต่อการเพิ่มผลิตภาพอ้อยและน้ำตาลทรายในระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายของประเทศ

ภาพถ่ายการดำเนินงาน

โครงการ

โครงการสำรวจและรวบรวมตัวอย่างแมลงที่มีประโยชน์และแมลงศัตรูพืชที่สำคัญในพืชเศรษฐกิจของจังหวัดสระบุรี

ปี พ.ศ. ที่ดำเนินงาน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

แนวทาง/รูปแบบการดำเนินงาน

-ไม่มี-

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)

๒. สำรวจและรวบรวมตัวอย่างแมลงที่มีประโยชน์และแมลงศัตรูพืชที่สำคัญในพืชเศรษฐกิจของจังหวัดสระบุรี

ผลการดำเนินงาน

มีตัวอย่างแมลงที่มีประโยชน์(ศัตรูธรรมชาติ) จำนวน ๒๖๐ ตัวอย่าง และตัวอย่างแมลงศัตรูพืช จำนวน ๒๖๐ ตัวอย่าง ไว้ที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน ๑๓ ศูนย์/อำเภอ

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

-ไม่มี-

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขในการดำเนินงาน

-ไม่มี-

การต่อยอดความสำเร็จของโครงการฯ

-ไม่มี-

ภาพถ่ายการดำเนินงาน

